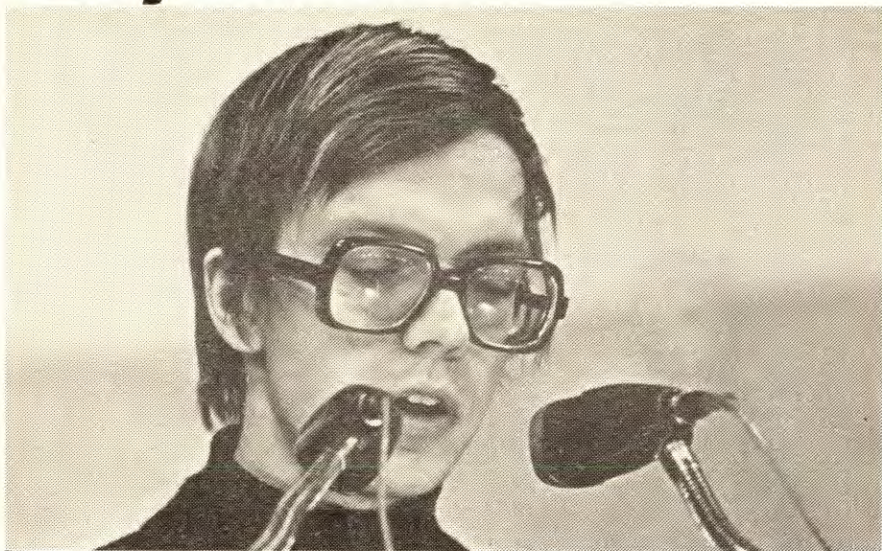

88 For å lette nedlastinga er bladet delt i flere filer. Se www.akp.no/ml-historie/pdf/rode_fane/1977/ for de øvrige.

Pål Steigan : ***Erfaringene fra Oktoberrevolusjonen i 10 punkter***

Vi trykker her den talen som AKP(m-l)s formann, Pål Steigan holdt på partiets jubileumsfest for feiringa av 60-årsdagen for den seierrike Oktoberrevolusjonen i Sovjet.

Pål Steigan oppsummerer i ti punkter de viktigste lærdommene dagens kommunister og revolusjonære kan trekke av de revolusjonære kampene i verdens første sosialistiske stat, og de tilsvarende lærdommene av den tragiske kontrarevolusjonen i 1956.

PÅL STEIGANS TALE

89

For 60 år sia brast en stor demning under presset fra millionmassenes raseri. Kapitalistklassen, godseiere og andre snyltere mista grepet sitt om det veldige Russland. For første gang i verdenshistoria tok arbeiderne og fattigbøndene makta over en hel stat. Det imperialistiske systemet som bare få år tidligere haddde sett så overlegent og mektig ut, hadde nå fått et grunnskudd så det knaka i sammenføyningene.

Den store Oktoberrevolusjonen styrta ikke bare et av de største kapitalistiske regimene. Den tente håpet om frigjøring hos hundrevis av millioner mennesker over hele verden. 70 år etter at Marx i det «Kommunistiske Manifestet» hadde erklært at arbeiderklassen kom til å seire, så skjedde det.

Det er umulig å beskrive den bølgen av entusiasme som Oktoberrevolusjonen utløste.

Mao sa at det var Oktoberrevolusjonen som brakte marxismen til Kina. Dette er ingen overdrivelse. Revolusjonen viste

hvilken vei som arbeiderklassen og folket måtte gå for sjøl å vinne frigjøring.

Med Oktoberrevolusjonen var sluttsteinen satt for den borgerlige verdensrevolusjonens epoke. Det var ikke lenger borgerskapets kamp mot godseierne som sto i sentrum. Det meste borgerskapet hadde oppnådd med sin revolusjon var å erstatte den gamle utbytterklassen med en ny utbytterklasse.

Det Oktoberrevolusjonen skulle gjøre var mye vanskeligere og noe helt nytt i historia, nemlig å avskaffe utbyttinga helt.

I dag, 60 år etter veit vi at Oktoberrevolusjonen er forrådt i Sovjet. I stedet for det sosialistiske Sovjet som Lenin og Stalin leda, er det oppstått et kapitalistisk, imperialistisk og fascistisk Sovjet. Der de bolsjevikiske rødegardistene storma fram for å riste av seg all utbytting, ruller det i dag luksuriøse Rolls Royce med det nye borgerskapet inni.

Når vi tenker på de forhåpningene som var stilt til den første sosialistiske staten, er det klart at kontrarevolusjonen i Sov-

jet i midten av 50-åra var en stor tragedie.

Men sjøl om det sosialistiske Sovjet ikke er mer, så lever minnet om Oktober-revolusjonen, og dersom vi trekker de riktige lærdommene av kontra-revolusjonen i Sovjet så kan vi vende nederlaget til seier. La oss derfor i kveld kort sammenfatte betydninga av Oktoberrevolusjonen og lærdommene fra kontrarevolusjonen. Jeg skal gjøre det i 10 punkter.

1. NØDVENDIGHETEN AV VÆPNA REVOLUSJON

I hele arbeiderbevegelsens historie har det pågått en diskusjon om det er nødvendig med en væpna revolusjon eller om arbeiderklassen og det arbeidende folket, fordi de er i flertallet kunne erobre makta fredelig. Alt Pariserkommunen i 1871 beviste at det ikke fantes muligheter for arbeiderklassen til å ta makta fredelig. Etter å ha vært herrer over Paris i 3 måneder blei kommunardene massakrert av borgerskapets armeer.

Fortsatt under revolusjonen i 1905 trudde flertallet av arbeiderklassen at de kunne ta makta fredelig.

Lenin forklarte dem at dette var en livsfarlig illusjon, men klassen skjønte ikke hva han mente før tsarens tropper lagde blodbad på folkemengden på den røde søndagen.

Etter det begynte arbeiderne og fattigbønder for alvor å væpne seg og det vokste opp væpna arbeider- og bonde-sovjeter mange steder. Men i 1905 var ikke arbeiderklassen tilstrekkelig politisk moden, arbeiderklassens parti var splitta, en grep ikke tilstrekkelig beslutsomt til våpen. Forbundet mellom arbeiderklassen og de utbytta massene av fattigbønder på landsbygda var ikke tilstrekkelig fast.

Men sjøl om revolusjonen ikke seira i 1905, sjøl om tsarens bødler innførte en enda verre terror i åra etterpå, kan vi

trygt slå fast at uten revolusjonen i 1905 ville revolusjonen i 1917 aldri ha seira.

Oppportunisten Plekhanov hadde sin egen «oppsummering» av 1905: «Man skulle ikke ha grepet til våpen.» Dette likner til forveksling på våre dagers falske kommunister og sosialister med M.G. Knudsen og Berge Furre i spissen. Lenins svar på dette var:

«Tvert om, en burde ha grepet til våpen mer beslutsomt, mer energisk og offensivt.»

Fordi Lenins standpunkt seira over Plekhanovs i arbeiderklassen var Oktoberrevolusjonen mulig.

2. UTEN ET PARTI AV LENINS TYPE — INGEN OKTOBERREVOLUSJON

Lenin og bolsjevikene ville ha et fast organisert og disiplinert parti. Motstanderne deres ville ha et utflytende parti som ikke stilte andre krav til medlemmene enn at de var enige i partiprogrammet og betalte kontingent.

En stor revolusjon kan ikke lykkes uten en bevisst og fasttømra fortropp av den type Lenin krevde. Hvis vi ser på begivenhetene i Russland i 1917, så ser vi at bolsjevikene det ene øyeblikket var forbudt, det andre øyeblikket legale og det tredje forbudt igjen. Vi ser hvordan bolsjevikene var de hardeste motstanderne av den borgerlige Kerenski-regjeringa, samtidig som de gikk i spissen for å slå ned et militærkupp mot den samme Kerenski. Vi ser hvordan bolsjevikene fastsatte den nøyaktige dagen for opprøret: Så fast at den 6. november var for tidlig og den 8. november for seint.

En slik evne til å utnytte alle situasjoner og rykke fram i det riktige øyeblikket kan bare oppnås av et enhetlig skolert og disiplinært parti av Lenins type, et bolsjevikparti.

Det er denne tradisjonen vi i AKP(m-l) fører videre. Vi har lært av Oktober-

revolusjonen og bygger derfor partiet vårt på skolerte aktive og oppofrende medlemmer. Partiet er ikke stort. Men styrken vår ligger i at vi er et parti av Lenins type.

3. TEORIENS ROLLE

Om en revolusjonær bevegelse er aldri så energisk vil den ikke komme noen vei om den ikke behersker den revolusjonære teorien.

Marxismen oppsto i kampen mot alle slag borgerlige og borgerlig-sosialistiske retninger i forrige århundre. Den tok opp i seigerfaringer fra revolusjonen i 1848 og 1871. Den ga et svar på arbeiderklassens vilkår og på utfordringen fra borgerlige økonomer.

Leninismen oppsto i kampen mot dem som ville kastrere marxismen etter Marx død og gjøre den revolusjonære Marx til en dusinliberaler. Lenin viderutvikla Marx på partiteoriens område, på statsteoriens område, skapte teorien om imperialismen osv. Uten leninismen hadde den russiske revolusjonen aldri seira i 1917.

I våre dager gjelder fortsatt marxismen-leninismen. Men i dag er det folk som vil redusere Lenin til en helgenaktig besteborger, fjerne det proletariske klasseinnholdet i marxismen-leninismen, kort sagt fjerne alt ved marxismen-leninismen som borgerskapet hater og frykter og gjøre marxismen-leninismen stuerein i borgerskapets salonger. Derfor har det oppstått en ny stor kamp for å forsvare og utvikle marxismen-leninismen. Denne kampen har i første rekke vært leda av Mao Tsetung. Han har oppsummert de positive og negative lærdommene fra proletariatets diktatur. Han har avslørt Krustsjovs og Bresnjevs falske kommunisme.

Det var Mao som forsvarte lærdommene fra Oktoberrevolusjonen da Sovjet og Krustsjov erklærte at lærdommene fra Oktoberrevolusjonen ikke

lenger var gyldige.

Det var Mao som avslørte Krustsjovs forsvar for imperialismen da Krustsjov hånte de undertrykte nasjoners kamp. Det var Mao som forsvarte Stalin mot Krustsjovs reaksjonære anklager samtidig som Mao hadde ei riktig marxistisk vurdering av Stalins fortjenester og Stalins feil.

Det var Mao som først av alle var klar over at Oktoberrevolusjonens Sovjet var avgått ved døden og at det i stedet var oppstått et imperialistisk og fascistisk Sovjet.

Derfor er Mao Tsetungs tenkning marxismen-leninismen av i dag. Bare et parti som er væpna med marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning er i stand til å følge opp Oktoberrevolusjonens tradisjon i dag.

4. DAGSAVISAS BETYDNING FOR OKTOBERREVOLUSJONEN

Lenin forberedte revolusjonen nøye. Sjøl på et tidspunkt da reaksjonen var på frammarsj og bolsjevikpartiet var lite og illegalt ga han aldri opp forberedelsene til revolusjonen. Et av de spørsmålene han la mest vekt på, var å skape ei kommunistisk dagsavis retta inn på arbeidermassene.

I 1912 oppsto denne avisa, Pravda. Den fikk virke i 2½ år, men på tross av den korte tida fikk avisa enorm betydning for revolusjonen. Ja, Stalin sa at uten Pravda i 1912 hadde ikke revolusjonen kunnet seire i 1917». Pravda hadde gjort den framskredne delen av arbeiderklassen bevisst på revolusjonens oppgaver. Derfor kunne klassen handle så riktig og slutte så mannjamnt opp om bolsjevikenes paroler.

AKP(m-l) arbeider også systematisk for å forberede arbeiderklassen i Norge på revolusjon. Utviklingen av «Klassekampen» til dagsavis er en del av denne planen. Gjennom «Klassekampen» vil vi

Bilde fra Petrograd i 1917.

høyne klassebevisstheten i arbeiderklassen og la avisa spille den samme rollen i den norske revolusjonen, som Pravda spilte for Oktoberrevolusjonen. Derfor må alle som ønsker et sosialistisk Norge slutte opp om «Klassekampen» og være med på å utvide avisa videre, bl.a. kritisere avisa for å gjøre den bedre.

5. ARBEIDER-BONDEALLIANSEN

Alt Marx pekte på at en av feila Pariserkommunen hadde gjort var å ikke skape en allianse med de fattige bøndene. I bondelandet Russland var alliansen mellom arbeidere og bønder et spørsmål om liv eller død for revolusjonen.

Lenin ivra for en slik allianse mens den borgerlige karrieristen Trotski hevda at

motsigelsen mellom arbeidere og bønder bare kunne løses ved blodige sammenstøt mellom arbeidere og bønder. Trotski sto med andre ord for ei linje for revolusjonens død.

Trotskis linje blei nedkjempa av Lenin og Stalin. Men sjøl i dag finnes det enkelte som kaller seg marxist-leninister og som tviholder på Trotskis analyse av forholdet mellom arbeidere og arbeidende bønder. Om slike folk sikra seg noen som helst andel av makta i en virkelig revolusjon, ville revolusjonen utvilsomt lide nederlag. Partiet må arbeide blant alle deler av de arbeidende massene, kjenne dem godt og vinne tillit blant dem og dermed gjøre seg i stand til å lede dem dersom revolusjonen skal lykkes.

6. OKTOBERREVOLUSJONEN OG DE UNDERTRYKTE NASJONENE

«Den store verdenshistoriske betydninga av Oktoberrevolusjonen ligger i det faktum at den har utvida betydningen av det nasjonale spørsmål og forandra det fra et særskilt spørsmål om å bekjempe nasjonal undertrykking i Europa til et allminnelig spørsmål om å frigjøre de undertrykte folkene, koloniene og halv-koloniene fra imperialismen og har skapt en ny front av revolusjoner mot verdens-imperialismen som strekker seg fra proletariatet i vest, gjennom den russiske revolusjonen til de undertrykte folkene i øst.»

Slik sammenfatta Stalin virkninga av Oktoberrevolusjonen på den nasjonale frigjøringskampen og han sier at etter Oktoberrevolusjonen er: «det nasjonale spørsmål omforma fra å være en del av den borgerlig-demokratiske revolusjonen til en del av proletariatets sosialistiske revolusjon.»

I dag retter de undertrykte nasjoner i den tredje verden veldige slag mot imperialismen og sosialimperialismen som gir gjengjeld over hele verden. Denne kampen viser at for tida er det nettopp folkene og de undertrykte nasjonene i den tredje verden som er hovedkrafta i den sosialistiske verdensrevolusjonen. Det er en plikt for alle revolusjonære og progressive mennesker i vår del av verden å gi denne kampen vår helhjerta støtte. Det er også i samsvar med interessene til proletariatets revolusjon i Norge og de andre industrialiserte landa.

7. HVORDAN KUNNE KONTRA-REVOLUSJONEN SEIRE I DET FØRSTE SOSIALISTISKE LANDET

Vi opplever i dag at Sovjet som en gang var alle arbeidsfolks stolthet, et bolverk mot imperialismen og reaksjon, i dag er blitt det stikk motsatte.

Arbeiderklassen er fratatt makta over

produksjonsmidlene og staten og redusert til lønnslover. En ny kapitalistisk overklasse boltrer seg i en luksus Romanov-fyrstene ville misunt dem. Den sovjetiske krigsmaskinen voldtår nasjoner og plyndrer ressurser lengre fra sine grenser enn hva de mest ærgjerrige tsarene kunne drømme om. Sovjet er igjen blitt et nasjonenes fengsel, der de mindre nasjonene fratas rettighetene de hadde under sosialismen og blir tvangs-russifisert.

Det sosialistiske Sovjet er blitt erstatta med et kapitalistisk, imperialistisk og fascistisk Sovjet. Det er grunn til å spørre seg: Hvordan kunne dette skje?

Svaret blei allerede antyda av Lenin da han i 1918 slo fast at klassekampen slett ikke dør etter at revolusjonen har seira. Tvert om, den blir bitrere, sa han. Mao Tsetung har i detalj forklart hvordan klasser og klassekamp fortsetter i en lang periode etter revolusjonen.

Det som skjedde i Sovjet var at det gamle og særlig det nye borgerskapet utnytta sjansene da Stalin døde til å gjøre kontrarevolusjon.

Stalin som har stor ære for bygginga av sosialismen i Sovjet gjorde en viktig feil da han trudde at borgerskapet ikke lenger eksisterte i Sovjet. Det ikke bare eksisterte, men det bygde ut stillingene sine i partiet, i staten og i den røde arme. Men proletariatet var ikke mobilisert til å føre klassekamp mot dem, derfor fikk de forholdsvis lett spill da de gjennomførte kontrarevolusjonen i åra etter Stalins død. Dette er en alvorlig lærdom for arbeiderklassen og alle revolusjonære. Men om vi lærer lekse vår skikkelige kan vi vende det midlertidige nederlaget til en enda større seier i framtida.

Også i Sovjet vil det komme en ny storm mot Vinterpalasset.

8. DE MODERNE REVISJONISTER TRAMPER PÅ MINNET OM OKTOBERREVOLUSJONEN

Når tsar Bresjnev i dag feirer 60 årsjubileum for Oktoberrevolusjonen er det et hykleri så avskyelig at det sakner side-stykke. Bresjnev og hans parti har tram-pa på alle de prinsippene som Oktober-revolusjonen bygde på. Alt i 1956 erklærte de at lærdommene fra Oktober-revo-lusjonen ikke gjelder lenger. De har for-rådt Lenins lære om proletariats dikta-tur og smykker det fascistiske diktaturet sitt med tittelen «hele folkets stat». De har forrådt proletarisk internasjonalisme og driver aggresjon og imperialism over-alt. De driver kolonikrig i Afrika, stjeler naturressurser over alt og prøver å rane til seg bl.a. Norges Svalbard.

Når en slik fascistjunta som den nå-værende ledelsen i Sovjet «minnes» Oktoberrevolusjonen, er det bare for å villedde folk som oppriktig ønsker revo-lusjon. Hitler kalte seg «socialist», og de amerikanske imperialistene sa at napalm-bombinga av landsbyer i Indokina var «forsvar av demokratiet». Akkurat på samme måte bruker Bresjnev Oktober-revolusjonen som et reklameskilt som skal dekke over Sovjets sosial-imperialisme og krigsforbrytelser.

Like hyklersk er det når revisjonister i Norge, både SV-ledelsen og «NKP» i disse dager hyller Oktoberrevolusjonen. De har offentlig tatt avstand fra alt Lenin sto for, teorien om det bolsjevikiske partiet, teorien om den væpna revolusjonen, teo-rien om proletariats diktatur. Ja, i SV-tidskriftet «Kontrast» har en av dem til og med sluppet katta ut av sekken og tatt avstand fra Lenins teori om imperialis-men, fordi som han sa: «Hvis vi godtar Lenins imperialismeteori, må vi godta AKP's såkalte teori om sosial-imperialismen»: For en gangs skyld traff han spikeren der den skal treffes. Når sli-

ke folk skal prøve å rive til seg populari-tet på Oktoberrevolusjonen er det like elegant som en flodhest som kaster seg ut fra 10. etasje i folketeaterbygningen og roper: «Jeg kan fly, jeg kan fly.»

Vi kan ikke hindre dem i å skryte på denne måten, men vi kan glede oss til bra-ket når de treffer bakken.

9. SOSIALIMPERIALISMEN FORBEREDER KRIG

Etter kontrarevolusjonen har Sovjet blitt en supermakt. I dag har den alt gått forbi den andre supermakta USA på slike viktige områder som stål- og rustnings-industrien. De to supermaktene for-bereder krig om verdensherredømmet og de er begge hovedfiender til verdens folk.

Men som en nykommer ved imperialis-mens bankettbord er det sosial-imperialismen som er på offensiven og er mest aggressiv. Sovjet krever livsrom og påstår at det har «nasjonale interesser» over hele verden. Sovjet er alt en mye større krigsmakt enn hva Hitler-Tyskland var. Akkurat som Hitler gir Bresjnev fol-ket i Sovjet kanoner for smør. Men før eller seinere må denne rivaliseringa føre til verdenskrig. Akkurat som Hitler blei knust vil sosialimperialismen bli knust. Folkene over hele verden vil møte super-maktene med nasjonal revolusjonær folkekrig. Hvert land de angriper vil bli ei ny løkke rundt halsen på dem. Derfor kan vi si med Mao: For det første er vi mot krigen og for det andre er vi ikke redd den.

De gamle tsarene blei styrta etter sine ville krigseventyr. Slik vil det gå med de nye tsarene også. En gang i framtida skal en ny oktoberrevolusjon feie over de rus-siske steppene og jage det nye borger-skapet ut av Kreml. Lenins og Stalins folk skal igjen finne plassen i spissen for verdensrevolusjonen når de får kasta av seg åket.

10. OKTOBERREVOLUSJONENS VEI GJELDER OGSÅ I NORGE

Noen sier at revolusjon kan være bra i andre land, men passer ikke i Norge. De sier at arbeiderklassen i Norge ikke har revolusjonære tradisjoner.

Men det er ikke sant. Da det russiske proletariatet tok makta oppsto det samtidig en revolusjonær situasjon i Norge. Det blei forberedt en generalstreik mot dyrtida og arbeider- og soldatråd etter mønster av sovjetene dukka opp over hele landet. Med et parti av Lenins type kunne arbeiderklassen kanskje seira der og da. Men DNA-ledelsen nedla kampen. Arbeiderklassen ga seg imidlertid ikke. Svaret på forræderiet var at DNA-ledelsen blei kasta på landsmøtet i 1918, at DNA vedtok et revolusjonært program og støtta Oktoberrevolusjonen. Det norske Arbeiderpartiet slutta seg til linja med proletariatets diktatur og gikk inn i den Kommunistiske Internasjonale. Nettopp fordi sosialdemokratene i dag er så opptatt av å trekke et glemselens slør over disse åra, må vi minne om at det var daværende formann i DNA, Kyrre Grepp, som organiserte smugling av revolusjonær russisk litteratur til Norge. Da Kyrre Grepp døde gjorde opportunistene med Tranmæl i spissen kupp i partiet og kvalte den revolusjonære strømminga. Men så sterk var den revolusjonære tendensen i arbeiderklassen at Tranmæl i årevis måtte maskere seg med radikale fraser for å vinne oppslutning.

DNA av i dag sier at AKP(m-l) ikke har røtter i norsk arbeiderbevegelse. Men i virkeligheten er det DNA sjøl som har forrådt de revolusjonære tradisjonene i sin egen historie og forrådt det programmet de engang hadde om å innføre sosialismen og proletariatets diktatur i Norge.

Det blei NKP som tok opp tråden der DNA slapp den, men ettersom dette par-

Bilde av rødegardister fra 1918.

tiet nå er forvandla til et borgerlig og konstrarevolusjonært parti har det blitt et behov for AKP(m-l), som tar opp i seg de stolteste tradisjonene i norsk arbeiderbevegelse og fører dem videre.

Revisjonister og andre borgerlige politikere skriker over seg om at vi er «voldsfanatikere», når vi går inn for væpna revolusjon. Men ingen revolusjon i noe land kan seire om den ikke er væpna. Dette skjønte også Arbeiderpartiets grunnlegger Chr. Holtermann Knutsen, som på landsmøtet i 1906 uttalte følgende om folkevæpninga:

«I fantasien ser jeg den dagen da sosialdemokratene marsjerer opp med flertall i Stortinget. Hva vil skje om vi ikke har skytterlagene? Kapitalistene vil ikke godvillig oppgi sine gamle rettigheter når vi opphever privatkapitalismen. Deres siste krampetrekninger vil være deres leiede horder i kamp mot folkevæpningen. Og overfor de fremmede lands kapitalister som også har erhvervet

seg rettigheter i landet må et sosialdemokratisk stortingsflertall også bruke folkevæpningen.».

Men sosialdemokratene oppheva aldri privatkapitalismen, slik Holtermann Knutsen drømte om. De prinsippene han forklarte i 1906 gjelder like mye i dag. Når kapitalismen en gang i framtida blir avskaffa må vi huske Holtermann Knutsens ord, ellers vil ikke den norske Oktoberrevolusjonen kunne seire.

OPPSUMERING

Alle revolusjonære må nøye studere lærdommene fra Oktoberrevolusjonen og bruke dem på vår revolusjonære praksis i dag, for sjøl om vilkåra for den norske revolusjonen vil bli forskjellig fra de som herska i Russland er de grunnleggende lærdommene de samme.

Utbytterklassens statsapparat er ikke svakere i dag enn under tsaren, tvert imot. Det er mye mer utbygd. Mye bedre væpna. Sjøl i forhold til det norske SI-PO, var tsarens hemmelige politi reine amatører. For ikke å snakke om CIA eller KGB. Det gjør ikke væpna revolusjon mindre aktuelt enn på Lenins tid, men mer aktuelt.

Akkurat som Oktoberrevolusjonen krevde et proletært revolusjonært parti, vil den norske revolusjonen kreve det. Bare AKP(m-l) kan spille denne rollen. Derfor må alle revolusjonære bidra til å styrke partiet, bygge det ut, og styrke forbindelsene mellom partiet og massene.

Akkurat som Oktoberrevolusjonen krevde revolusjonær teori vil vår revolusjon kreve det. Alle som ikke har gjort det, bør sikre seg abonnement på Oktobers utgave av Lenins verker i utvalg og alle bør sikre seg 5. bind av Maos verker når det kommer på norsk for å sette seg inn i det mest framskredne marxist-leninistiske verket som er utgitt på svært lang tid.

Akkurat som Oktoberrevolusjonen krevde en enhetsfront vil revolusjonen i Norge kreve en enhetsfront av alle revolusjonære klasser og alle revolusjonære grupper. Det betyr at de breieste lag av de arbeidende massene må delta i revolusjonen. Partiet kan ikke gjøre revolusjon på vegne av massene. Den sosialistiske revolusjonen må være massenes eget verk, men partiet trengs for å gi kampen en riktig ledelse. Uten partiet vil kampen ikke kunne seire.

Kamerater. Vi har mektige fiender, men akkurat som tsarens Russland er de kolosser på leirføtter.

Framtida er lys, men kampen blir hard og vanskelig.

LENGE LEVE OKTOBERREVOLUSJONEN!

NED MED DE NYE TSARENE I KREML!

KAMP MOT IMPERIALISMEN OG SOSIALIMPERIALISMEN!

KAMP FOR ET SOSIALISTISK NORGE!

LENGE LEVE AKP(m-l)!

Duell mellom AKP(m-l) og Molde SV:

Sovjet i dag sosialimperialisme eller overgangssamfunn?

Før valget ble det arrangert et konfrontasjonsmøte i Molde mellom SV og AKP(m-l) om Sovjet. Pål Steigan innledet for AKP(m-l). Dette møtet ble referert i «Klassekampen», et referat som falt innlederen fra SV, Rune Sjøholm, tungt for brystet. Vi trykker her hans svar på referatet og Pål Steigans gjensvar.

Rune Sjøholm:

Molde AKP(m-l): Stalinistisk historie- forfalskning i ny versjon

21/10 var det konfrontasjon mellom Molde AKP og Molde SV om Sovjet, i Molde. Pål Steigan, AKP, og Rune Sjøholm, Molde SV, heldt innleiingar. Den 25/10 oppsummerte «Klassekampen» møtet. Denne oppsummeringa inneheld så mange forvrengningar og direkte løgnar, at ho må kommenterast. Eg skal ta det punktvis.

1. Pål Steigan viste, Rune Sjøholm hevda. Dette kaller vel Klassekampen ei objektiv vurdering? Når allereide utgangspunktet er så vindskjeivt, er det kanskje ikkje så merkeleg at eg og mange andre (også ikkje-SVarar) ikkje kjente seg igjen i det heile i «Klassekampen».

2. Sjøholm hevda at ingen klasse har hatt makta i Sovjet på over 60 år. Løgn. Det eg sa, var at ingen av dei to hovudklassane under kapitalismen, borgarskap og proletariat, har den politiske og økonomiske makta i Sovjet, likedan under Stalin. Dei nye maktthavarane representerer eit nytt herskande sjikt, ein ny klasse,

som voks ut av dei spesielle tilhøva i overgangsperioden etter den politiske revolusjonen. Metoden for å påvise dette, var konkrete analysar, ikkje lausrevne sitat a la Steigan og AKP for øvrig.

3. Sjøholm hevda at det er plan-økonomi i Sovjet utan å vise til det. Løgn!! Både i innleiinga og i debatten, påviste eg/vi at reformane i 50/60-åra ikkje innebar noko kvalitativt brot. Det at 5-årsplanane ikkje blei oppfylte, er eit argument som slår tilbake på AKP, det har nemlig vore eit problem heile tida, også under Stalin.

4. «SV forsøkte heile tida å snakke om andre ting, for å tilsløre at dei stør Sovjet». Løgn. Vi slo fast at Sovjet i dag som før er eit stalinistisk diktatur. Men vi er einige med vietnamesarane i at t.d. hjelpe dei fekk frå Sovjet, var viktig, på tross av eventuelle hegemoniske motiv.

5. Eg avviste påstandane om enormt luksusforbruk i dag som moralisme. Ikkje riktig. Det vi sa, var at eit slikt kriteri-

um ikkje er tilstrekkelig for å bevisе kapitalismen. Det ville vere å erstatte den marxistiske analysa med moralisme. Desutan viste vi at luksusforbruket og skilnadene, var minst like grotesk under Stalin. Ingen AKP'arar, heller ikkje Pål Steigan, gjekk ut mot oss her.

6. «Den Marxistiske klasseanalysa gjeld ikkje for Aust-Europa.» Løgn! Vi viste til at det nettopp er Marxistiske analysar som klargjer dei spesielle produksjons- og herskeforholda i Sovjet. Monopolbyråkratiet som herskande klasse har sin maktbasis i kontrollen med det hemmelege politiet, militærapparatet og produksjonsmidlane.

7. «Polen er eit godt døme på at det ikkje er prisstigning i Aust-Europa.» Fy f...! Å lyge så jævli trudde vi ikkje var mogeleg, heller ikkje når det gjeld AKP. Det som er sanninga, er at vi tok for oss ein statsittikk over inflasjonen i heile Aust-Europa dei siste 10 åra. Vi viste såleis at inflasjonsproblemet ikkje eksisterer i aust, mens han i vest har ligge på kring 12% årleg den første halvdel av perioden, kring 5% årleg den siste halvdel. Likedan var vi heilt utvetydige i vår støtte til dei polske arbeidarane sin kamp mot prisstigning, både i 1970 og -76. (Og vi står i motsetning til AKP dei aust-tyske arbeidarane sin kamp i 1953, og dei polske og ungarske arbeidarane sin kamp i 1956.)

8. «Norsk lov bør gjelde på Svalbard, men Svalbard er ikkje norsk land. «Løgn! Sanning: Svalbard er internasjonalt område med norsk overoppsyn. Det sa vi, og står på Svalbard-traktaten, sjølv om han kan definierast som «imperialistisk». Alle traktatar om grenser og suverenitet i Europa er fastsett av imperialismakter. Godtar ikkje AKP resten av grensene i Europa heller?

Så nokre punkt om AKP og Steigan:

1. Steigan svarte ja på spørsmålet om han ville sende den norske imperialist-

hæren til Svalbard og okkupere øya. Det ville vere det same som å forsvare til dømes Finnmark, sa han. Det som imidlertid er konsekvensane av Svalbardpolitikken til AKP, er krav om å *utvide* grensene. Slik går AKP i spissen for at det imperialistiske norske borgerskapet skal få betre akkumulasjonsbetingelser i ei krise-tid. AKP tener såleis borgarlege klasseinteresser. Reaksjonært? Ja, sjølvsaagt!

2. Steigan måtte elles innrømme at det ikkje pågikk klassekampar «da kapitalismen ble gjeninnført i Sovjet i 50-åra». Det einaste han kunne vise til, var nokre diffuse oppstandar i Ukraina, viss karakter han aldri påviste. Vi sit såleis igjen med ei snikinnføring av kapitalismen, a la «sniksosialiseringa» til DNA i Noreg. (Jmfr. delar av borgarskapet sine skyldningar her i landet.)

3. Når det galdt den konkrete og organisatoriske maktutøvinga for arbeiderklassen under proletariatets diktatur, fekk vi vite at «kommunens evige prinsipp» (Marx), med direkte demokrati, kontroll nedanfra, tilbakekallingsrett og stor grad av likeløn mellom arbeidarar og embetsmenn, ikkje var vesentleg. For Steigan er partiet det primære og fysiske maktorganet under proletariatets diktatur. Kva meinte Lenin eigentleg med parola «all makt til sovjetene»? Når vart «det borgarleg-tsaristiske samansuriumet av eit statsapparat» (Lenin) knust og erstatta med eit proletarisk statsapparat? Steigan svarte aldri på dette, berre slengte om seg med lausrevne sitat. Steigan viste med det at han ikkje har noko å bidra med når det gjeld konkrete analysa av spesifikke tendensar og utviklingsretningar i overgangsperioden. Og det er jo naturleg, fordi AKP avviser omgrepet overgangssamfunn. Difor er dei ikkje i stand til å gå inn på samfunnet i overgangsperioden, med dei ulike og motstridande tendensane som gjer seg gjeldande.

Nettopp her må jo vår tids marxistar bidra til å vidareutvikle og bygge ut marxismen til å bli eit stadig betre og meir truverdig redskap for arbeidarklassen. Det står fast at stalinismen utgjør det største hindret her. Arbeidarklassen i aust som i vest avviser nemlig ikkje sosialismen, men det er heilt klart at dei avviser stalinismen.

4. Verdt å merke seg er også at Pål Steigan påstod at t.d. vietnameserane ikkje har skjøna alt enda. Det var da vi påviste kor isolert AKP verdsbillete er i forhold til den aktive frigjøringskampen i

verda. Når vi hevder at Sovjet kan spele ei progressiv rolle som t.d. i Vietnam, er vi falske sosialistar og agentar. Vietnamesarane, Nord-Koreanarane og alle dei andre som står for den heltemodige kampen mot imperialismen, er altså erlege nok, dei er berre uvitne. Så fortel dei det då, AKP, når de sender helsingstelegram til Vietnam og Nord-Korea! Ikkje utelat det, det er jo rein opportunisme!

Rune Sjøholm

Pål Steigan:

Når sannheten blir for pinlig kalles den løgn

Jeg er svært glad for at Rune Sjøholm har svart på Klassekampens referat av konfrontasjonsmøtet om Sovjet i Molde. Det gir et godt påskudd til å vise den totale forvirringa som råer i SV om elementære begreper i marxismen og deres opportunistiske vakling i spørsmålet om Sovjet. Når Sjøholm attpåtil må kalle sannhet for «løgn» og «stalinistisk historieforfalskning» viser det i hvilken grad han og SV er trengt opp i et hjørne i denne saka.

Jeg skal kort kommentere noen av påstandene til Sjøholm og til slutt skal jeg trekke noen konklusjoner på grunnlag av denne debatten.

Sjøholms punkt 1. beviser ingenting. Dersom det viser seg at de andre punktene hans ikke tåler vann, har dette punktet ingen egenvekt.

Hvilken klasse har makta i Sovjet

Til punkt 2.: For å dekke spora sine er det Sjøholm som griper til en løgn. Han blei flere ganger under møtet spurt om hvilken klasse som hadde makta i Sovjet før, og hvilken klasse som har makta nå. Først vegra han seg lenge for å svare. Til slutt sa han ifølge mine notater at det ikke var en klasse, men et «byråkratisk-stalinistisk sjikt», og at den «tradisjonelle marxistiske klasseanalysen gjelder ikke for Sovjet».

Dette blei tydeligvis for stram kost å forsvare på trykk, så nå forsøker han seg med ei ny forklaring, han sier:

«Det eg sa, var at ingen av dei to hovudklassane under kapitalismen, borgerskap og proletariat, har den politiske

og økonomiske makta i Sovjet, likedan under Stalin. Dei nye makthavarane representerer eit nytt herskande sjikt, ein ny klasse, som voks ut av dei spesielle tilhøva i overgangsperioden etter den politiske revolusjonen.»

Dette synspunktet er jo interessant nok. Men Sjøholm må skille mellom hva han ønsker han hadde sagt og hva han virkelig sa. For den utenforstående kan det være vanskelig å dømme når det står ord mot ord, derfor skal jeg forklare hvorfor Sjøholm ikke kan ha uttalt det han nå hevder.

a) På møtet forsvarte Sjøholm et vedtak fra SV-landsmøtet der det heter at i Sovjet har ikke arbeiderklassen «makta aleine». Sjøholm kan umulig nekte for at han forsvarte dette vedtaket. Men det vedtaket sier jo faktisk at arbeiderklassen i Sovjet har *en del av makta*, men at den ikke har makta aleine. Et slikt syn kan ikke forenes med det synet Sjøholm nå hevder, nemlig at makta ligger hos *en ny klasse*. Jeg tør påstå at hvis Sjøholm hadde prestert et slikt ideologisk C-moment som å hevde begge disse standpunktene på ett og samme møte, ville det blitt en minnerik begivenhet som ingen ville vært i stand til å glemme. En slik prestasjon ville opplagt blitt referert i Klassekampen også.

b) Det er riktig at Sjøholm snakka om «herskande sjikt», men det er positivt feilaktig når han nå prøver å få det til å se ut som om han snakka om *en ny klasse*, som har *den politiske og økonomiske makta*. Hadde han nemlig kommet med en slik formidabel innrømmelse til SVer å være, ville AKP(m-l)s representanter på stedet uten tvil ha sagt: «En ny klasse, javel, da er vi enige så langt. Men da vil vi spørre: Hva slags klasse er dette? Hva slags produksjonsforhold bygger denne klassen på? Utbytter denne klassen arbeiderklassen? Hva slags utbytting er det snakk om, hvis det ikke er kapitalistisk ut-

bytting?» Kort sagt, det er helt urimelig at Sjøholm skulle ha sagt noe slikt som han nå påstår. Det er helt utenkelig at AKP(m-l)s representanter skulle latt en slik sjanse gå fra seg.

Planøkonomi i Sovjet

Til punkt 3.: «Sjøholm hevda at det er planøkonomi i Sovjet uten å vise det. Løgn!! Både i innleiinga og i debatten, påviste eg/vi at reformane i 50/60-åra ikkje innebar noko kvalitativt brot. Dei at 5-årsplanane ikkje blei oppfylte, er eit argument som slår tilbake på AKP, det har nemlig vore eit problem heile tida, også under Stalin.»

Ifølge mine notater sa Sjøholm på møtet at det ikke kan være kapitalisme i Sovjet «fordi det er planøkonomi der». Dette sa han uten å bevise at det virkelig er planøkonomi. Han trur tydeligvis at eksistensen av planer er det samme som at det er planøkonomi. Men alle kapitalistiske land utarbeider i dag langtidsplaner. Sovjets planer er veldig oppreklamerte, men faktum er at med unntak av planene for rustningsindustrien, som gjerne blir overopplytt, har planene i Sovjet i dag ikke større vekt enn en vanlig kapitalistisk prognose. Dette er ei kvalitativ endring i forhold til planene under Stalin, som grunnleggende fungerte slik de skulle og der avvika var små. Dette kvalitative skillet begynte med den herostratisk berømte «sjuårsplanen» til Krustsjov kort etter kontrarevolusjonen som blei en gigantisk fiasko og som seinere Sovjet-materiale prøver å glatte over.

Fra den 20. partikongressen i 1956 til Krustsjovs fall i 1964 sank den årlige vekstraten for sovjet-industrien med 40 prosent sammenlikna med perioden fra 1950—53. Fra Bresjnev tok makta til den 25. partikongressen i 1976 sank den årlige vekstraten med ytterligere 23 prosent i forhold til Krustsjov-perioden. Hvis vi

ser på resultatene av den niende femårsplanen (1971—75) i forhold til de opprinnelige måla så ser vi at den var en gigantisk fiasko. På den 24. partikongressen sa Bresjnev at «produksjonen av forbruksvarer skal prioriteres». Verdien av denne produksjonen nådde bare 76 prosent av planmåla. Produksjonen av bomullstøy nådde 44 prosent, lintøy 39 prosent og lærsko bare 14 prosent av den planlagte mengden. Også i tungindustrien var det fiasko, sjøl om denne industrien blir gitt topprioritet av militære grunner, f.eks. nådde stålproduksjonen 83 prosent og stålrørsproduksjonen 70 prosent av måla. Dette er det Sjaholm kaller «plan-økonomi». Det riktige ville være å si at det er anarki i produksjonen og at årsaken til det nettopp ligger i gjeninnføringa av kapitalistiske produksjonsforhold. (Talla bygger på materiale fra offisiell sovjet-statistikk, gjengitt etter Hsinhua, februar 1976.)

SV støtter Sovjet

Til punkt 4. Dette er et interessant punkt i Sjaholms anti-stalinistiske bortforklaring. «SV forsøkte heile tida å snakke om andre ting, for å tilsløre at dei stør Sovjet. Løgn.» Vel, ingen som var på møtet kan ha unnlatt å merke at Sjaholm sjøl og andre fra SV forsøkte å gjøre diskusjonen om kontrarevolusjonen i Sovjet til en diskusjon om Albania, Kina, firerbanden, Teng Hsiao-ping, marxist-leninister i Tyskland osv. Er det dette Sjaholm mener er løgn? I så fall er det løgn å si sannheten. Minst et par innlegg fra SV dreide seg utelukkende om ting som ikke hadde med Sovjet å gjøre, og i mange innlegg utgjorde slikt en stor del. Hvorfor? Er ikke forklaringa at SV synes det er pinlig å snakke om Sovjet? Hvis ikke, hvorfor alle disse krumspringa da?

Eller kanskje Sjaholm mener at det er løgn at SV støtter Sovjet? Kan Sjaholm

og SVs hovedstyre skrive under på følgende setning: «SV støtter ikke Sovjet?» Ikke det? Og hvorfor ikke? Jo, fordi SV i sitt prinsippprogram regner Sovjet som ei anti-imperialistisk kraft. Ny Tids lederartikkel om Oktoberrevolusjonen regner Sovjet som «eit samfunn med både sosialistiske og kapitalistiske trekk.»

SV støtter Sovjets intervensjonskrig i Angola. SV støtta Indira Gandhis Sovjetstøtta fascisme. Og SV går til rasende angrep på enhver som hevder at Sovjet er imperialistisk og fascistisk. Derfor er det ikke løgn at SV støtter Sovjet.

«Vi slo fast at Sovjet i dag som før er eit stalinistisk diktatur.» For en gangs skyld snakker Sjaholm sant. Denne meningsløse påstanden kom han med gang på gang. Men da må vi spørre: Er ikke Sjaholm fullstendig på kant med SVs partilinj i dette spørsmålet. Teorien om «eit stalinistisk diktatur» under «ein ny klasse» rimer vel ikke så godt med teorien om at «arbeiderklassen har ikke makta aleine», «Sovjet er sosialistisk», «Sovjet er anti-imperialistisk» osv. Det er med andre ord minst to uforenlige linjer i SV på dette spørsmålet.

Til slutt i punkt 4. sier Sjaholm: «Men vi er enige med vietnamesarane i at t.d. hjelpa dei fekk frå Sovjet, var viktig, på tross av eventuelle hegemoniske motiv.» Han sa ikke noe om hegemoniske motiv på møtet, men det er jo interessant at en SVer i det minste innrømmer *muligheten* av at det ligger hegemoniske motiver bak Sovjets «hjelp». Dette er heller ikke i samsvar med SVs hovedlinje.

Luksus forbruk betyr ikke nødvendigvis kapitalisme

Til punkt 5. «Vi avviste påstandene om enormt luksusforbruk i dag som moralisme. Ikkje riktig. Det vi sa var at eit slikt kriterium ikkje er tilstrekkelig for å bevi-se kapitalismen.» AKP(m-l) har aldri på-

stått at et enormt luksusforbruk hos overklassen er tilstrekkelig for å bevis kapitalismen, så her slår Sjøholm inn åpne dører. Alle veit at luksusforbruk også eksisterte under føydalismen og i slave-samfunnet for den del. Men faktum er at da jeg trakk fram luksusforbruket til den nye overklassen i Sovjet blei det møtt med hånlige ord om «moralisme». Derfor er det dekning for det som står i Klassekampen.

Når verken jeg eller andre tok opp påstanden om at «det var like grotesk under Stalin», var det fordi tida ikke tillot det. Men nå vil jeg nytte høvet til å utfordre Sjøholm: *Bevis* det du sier.

Driver «monopolbyråkratiet» utbytting?

Til punkt 6. Rosporten er nyttig til så mangt og med Sjøholms innsats som roer på dette punktet fyker han rett inn på landslaget i toer uten styrmann. Den uttalelsen som han nå hevder er løgn er nemlig ordrett sitat fra han sjøl og sekundanten hans. Etter flere forsøk på å få klare uttalelser om hvilken klasse SV mener har makta i Sovjet og Øst-Europa, spurte vi om SV mente at marxismen ikke gjelder for Øst-Europa. Da fikk vi til svar at dette var «grov forvrengning», fordi det var «marxismens klasseanalyse» de mente ikke gjaldt for Øst-Europa.

«Monopolbyråkratiet som herskende klasse har sin maktbasis i kontrollen med det hemmelige politiet, militærapparatet og produksjonsmidlene.» Sier Sjøholm. Og aldri har han vel vært nærmere sannheten. En monopolbyråkratisk herskerklasse som har makta over produksjonsmidlene, utmerket Sjøholm. En innrømmelse til, og du har tatt skrittet over til AKP(m-l)s standpunkt. Hva slags produksjon drives med produksjonsmidlene til denne monopolbyråkratiske herskerklassen? Sosialistisk? Det kan du vel ikke

mene? Men altså ikke kapitalistisk? Har det da på mirakuløst vis oppstått en form for utbyttersamfunn mellom kapitalismen og sosialismen? Nei, Sjøholm, ta følgene av det du sjøl sier.

Hvis en monopolbyråkratisk herskerklasse har makta over produksjonsmidlene, betyr ikke det at arbeiderklassen ikke har det? Betyr det ikke at arbeiderklassen er redusert til eiendomsløse bærere av arbeidskraft som selger denne arbeidskrafta si til den «monopolbyråkratiske herskerklassen»? Kom igjen Sjøholm, etter A følger B.

Prisstigning i Øst-Europa?

Til punkt 7. I en av forsøka sine på å bevis at Sovjet og Øst-Europa ikke er kapitalistiske brukte Sjøholm prisstatistikk fra blant annet Polen som «bevis» på at det ikke finnes inflasjon. «Vi viste såleis at inflasjonsproblemet ikkje eksisterer i aust.» Ja, dere brukte Polen til å «bevis» en slik påstand, et land der «den monopolbyråkratiske herskerklassen» to ganger i 70-åra har gått inn for drastiske prisøkninger. En av gangene forsøkte de å øke prisene med 60%. Viser det at «inflasjonsproblemet ikkje eksisterer i aust»: Å ljuge så jævlig trudde vi ikke var mulig, for å bruke Sjøholms ord.

(Forøvrig er det riktig at SV på møtet ga fullstendig og uforbeholden støtte til opprøret i Ungarn i 1956. I dette opprøret oppretta Horthy-fascistene veisperringer og henretta alle de fikk tak i som hadde medlemsbok i kommunistpartiet. Sannelig et nydelig forbilde.)

Svalbard norsk land?

Til punkt 8. Ifølge mine notater har Sjøholm sagt at «Vi støtter Svalbardtraktaten. Norsk lov gjelder på Svalbard.» Det siste spørsmålet var ikke oppe

i debatten, så det er vanskelig for meg å bevisе at jeg har notert riktig. Men Sjøholm må innrømme også i «korrigeringa» si at han støtter Svalbardtraktaten. Ifølge den *gjelder norsk lov på Svalbard*. Hvis Sjøholm mener at «Svalbard er internasjonalt område» blir det da ikke fullstendig hårreisende å mene at norsk lov skal gjelde der? Enten må en nå holde fast ved at Svalbard er norsk land, ellers er det reine «Grønlands-aktivismen» å godta at norsk lov skal gjelde på Svalbard.

Når SV forsvare Svalbard-traktaten forsvare de det imperialistiske prinsippet om «den åpne dørs politikk». Det var et prinsipp som stormaktene brukte mot svake nasjoner etter den første verdenskrigen, blant annet Norge og Kina.

SVAR PÅ SJØHOLMS «PUNKTER»

1. «Steigan svarte ja på spørsmålet om han ville sende den norske imperialisthæren til Svalbard og okkupere øya.» Ordene «og okkupere øya» er føyd til av Sjøholm etter møtet. Det skal vel representere et venstresosialistisk svar på «stalinistisk historieforfalskning», men er ikke særlig imponerende.

Siden jeg mener at Svalbard er norsk land ser jeg ingen grunn til at Norge skulle okkupere øygruppa. Derimot svarte jeg ja på om jeg ville godta at den norske imperialistha ren *forsvarte* Svalbard, akkurat som jeg vil godta at den norske imperialisthæren forsvare Finnmark, Oslo eller hvilken som helst annen del av

Sosialimperialismens provokasjoner på Svalbard trappes stadig opp. Dette bekymrer imidlertid ikke Sjøholm — et «overgangssamfunn» har vel knapt noen aggressive hensikter, nei han er mer bekymret over det han kaller «AKP(m-l)'s nasjonalisme» fordi vi fastholder at Svalbard er norsk land. Dette bildet er fra Barentsburg.

Norge mot supermaktsangrep. Å forsvarer norsk land har ingenting å gjøre med å utvide Norges grenser. Eller mener Sjøholm at de norske partisanene som forsvarte Svalbard mot Hitler-Tysklands angrep kjempa en «reaksjonær» krig, for å «utvide Norges grenser»?

Vil Sjøholm gå inn for at arbeidsmiljøloven skal gjelde på Svalbard? Vil han gå inn for å oppheve unntakstilstanden på Svalbard? Hvordan stiller han seg til regjeringas forslag om at Svalbardsaker skal sortere under de departementene der de ordinært hører heime, slik som for enhver annen del av landet?

2. «Steigan måtte ellers innrømme at det ikkje pågikk klassekampar 'da kapitalismen blei gjenninnført i Sovjet i 50-åra'.» Steigan måtte slett ikke innrømme noe slikt. Jeg siterer etter manuskriptet «Da Stalin døde brøt det ut en kraftig klassekamp innafor partiet og statsapparatet.» «Arbeiderklassen og partiet var ikke tilstrekkelig forberedt på å føre klassekamp, så omfanget blei mindre enn det kunne ha vært. Men arbeideroppstander i Ukraina og Georgia som protesterte mot den 20. partikongressen blei slått ned av væpna politi og soldater.»

3. Da jeg blei bedt om å gi svar på hva som er det viktigste for å sikre arbeiderklassen makta under sosialismen, svarte jeg *partiet*. Det mener jeg fortsatt. Der som partiet skifter farge vil det være umiddelbart før hele samfunnet skifter farge. Men jeg har ikke med dette svart på alt som er nødvendig for å sikre arbeiderklassen makta. Mao sier at det er tre våpen arbeiderklassen trenger for å seire:

«Et veldisiplinert parti, væpnet med marxismen-leninismens teori, som nytter sjølkritikkens metode og er nært bundet sammen med folkets masser, en hær som ledes av dette partiet, en enhetsfront av alle revolusjonære klasser og alle revolusjonære grupper under ledelse av dette

partiet — det er de tre viktigste våpnene vi har brukt til å slå fienden.» («Om folkets demokratiske diktatur».)

Jeg mener dette også er de viktigste forutsetningene for å holde på makta. Det er elementær marxisme at kjernen i statsapparatet er de væpna styrkene. Endrer de klassekarakter så er kontra-revolusjonen i hovedsak gjennomført.

Anarkister o.l. har ei nesegrus beundring for det de kaller «rådsrepublikken», som også Sjøholm slutter seg til. Det er en fullstendig forfalskning av Oktoberrevolusjonen og leninismen. En Oktoberrevolusjon uten bolsjevikpartiet, uten den røde armé, og bare med sovjetene, hva er det for noe? En slik oktober-revolusjon hadde aldri kunnet seire.

Sjøholm o.a. gjør leppetjeneste for sovjet-formen, men overser sovjetenes innhold. Innholdet er den revolusjonære enhetsfronten, og den kan sjølsagt ha mange former. I Kina har de revolusjonære komiteer og folkekommuner og nasjonalkongress. Det er den kinesiske formen. Den norske revolusjonen vil sannsynligvis finne en annen form. Men innholdet vil være det samme, demokratiske statsorganer for å utøve proletariats diktatur.

4. AKP(m-l) støtter det vietnamesiske folket og Vietnams Kommunistiske Parti i deres rettferdige kamp mot imperialismen og i deres bygging av sosialismen i Vietnam. Derfor hilser vi dem. SV driver heller ikke polemikk mot partier de hilser, når skal Sjøholm få slutt på denne «opportunismen».

KONKLUSJON

Enhver som leser dette får dømme om hva de mener om Sjøholms påstander om «løgn» og «historieforfalskning». Jeg synes ikke Klassekampen har noen grunn til å ta dem tungt.

Derimot finner jeg grunn til å slå fast

at Sjøholms «tilbakevisning» har brakt fram nytt materiale om de djupe splittelsene og den opportunistiske forvirringa som finnes i SV pisyntet på Sovjet.

Sjøholm viser at det finnes minst tre skarpt motstridende syn i SV på Sovjet.

Den mest ekstreme fløya hevder at Sovjet er et bolverk for sosialismen, et ethvert angrep på Sovjet er «å gå ærend for CIA» osv. Denne fløya stakk bukkefoten fram da Jan Otto Hauge i Ny Tid fordømte de revolusjonære opprørene til de polske arbeiderne.

Så finnes det et syn som går ut på at Sovjet i hovedsak er sosialistisk, men gjør en god del feil. Dette er SVs hovedstandpunkt. Forsvarerne av dette standpunktet får problemer med å forklare Sovjets imperialisme, okkupasjonen av Tsjekkoslovakia, undertrykkinga av arbeiderklassen og de ikke-russiske nasjonene i Sovjet osv. De mener at arbeiderklassen deler makta med et byråkratisk sjikt.

Det tredje standpunktet er avslørt gjennom Sjøholms «tilbakevisning». Han snakker om en «monopolbyråkratisk

herskerklasse» som har «makta over produksjonsmidlene». Han innrømmer muligheten av «hegemoniske motiver» bak Sovjets «hjelp» til frigjøringsbevegelser. Han støtter parolen «Sovjet ut av Tsjekkoslovakia» — en parole som ifølge noen motdemonstranter fra Oslo SU ved 21. augustdemonstrasjonen i fjor er en «provokasjon». Dette standpunktet er fullstendig uforenlig med SVs hovedsyn. Det er også helt uholdbart. Når det blir utsatt for ytterligere kritikk, må Sjøholm enten gjøre retrett og gå fra tesen om en «monopolbyråkratisk herskerklasse» og over på et mer eller mindre forsvar for fascismen i Sovjet. Eller han må trekke foten etter seg og innrømme at denne «monopolbyråkratiske herskerklassen» ikke er noe annet enn det nye kapitalistiske monopolborgerskapet i Sovjet.

Vi ser med spenning fram til fortsettelsen.

Pål Steigan

DEBATT

UTKAST TIL FAGLIG MANIFEST:

Behandlinga av arbeideraristokratiet må bli skarpere

Røde Fane har mottatt et debattinnlegg til diskusjonen om forslaget til nytt faglig manifest for AKP(m-l) som bl.a. ble diskutert på årets sommerleire. Debattinnlegget hevder at det nye forslaget skiller seg fra det gamle ved at dette i hovedsak er et kommunistisk dokument. Artikkelforfatteren har imidlertid innvendinger mot behandlinga av arbeideraristokratiet som han mener er mangelfull.

Redaksjonen oppfordrer andre til å sende bidrag til denne diskusjonen.

Denne artikkelen vil stille en del spørsmålstegn ved behandlingen av arbeideraristokratiet i forslaget til faglig manifest for AKP(m-l). Innledningsvis vil jeg bare understreke at det nye forslaget etter mi mening er et *kommunistisk* forslag, med en del feil og mangler. Det skiller seg kvalitativt fra det forrige forslaget, som er et revisjonistisk dokument. I den utstrekning det står noe riktig i det forrige forslaget, tjener dette bare til å forkludre og tåkelegge det revisjonistiske innholdet, og hindrer at forslaget blir avslørt som et tvers igjennom revisjonistisk dokument.

En del punkter og smakebiter skulle være nok for å understreke dette poenget:

a) Det finnes ingen *kamp* mot imperialismen. Denne er redusert til «Fagbevegelsens internasjonale forbindelser.»

b) Manifestet er prega av et økonomistisk syn på streikekampene, og på hvilke krav som skal stilles ved lønnsoppgjørene. Blant annet finner en følgende sitat fra forslaget: (Røde Fane nr. 6, 1974, side 8)

«Sjøl om arbeiderklassens egen styrke er viktigere enn de økonomiske og politiske forholda, så betyr det på langt nær at en kan se bort fra dem. Et lønnstillegg på 10 prosent kan under enkelte forhold være en seier, under andre et nederlag. Samfunnsmessige forhold som kan ha betydning for tariffoppgjøret er for eksempel:

- Store eller små lagre
- Stor eller liten forventet profitt for kapitalistklassen
- Høy eller lav arbeidsledighet
- Graden av produksjonsøkninger og investeringer eller produksjonsnedgang og innskrenkninger
- Ordremasse
- Konkurransesituasjonen
- Graden av inflasjon og eller defla-

sjon.»

Med dette åpner manifestet for de samme synspunktene som SV gjorde til sine under streiken på Zinken i Odda. Lagrene var for store og ordremassen for liten til at det var riktig å gå til streik, dermed lot ikke bedriften seg presse økonomisk.

c) Legalisme i synet på arbeiderklassens kamp. Blant andre perler finner en denne formuleringa under overskrifta «Aksjoner. Legal og illegal kamp.» Det skulle være unødvendig å kommentere den nærmere:

«Når en åpen konflikt i en sak synes uunngåelig og alle legale veier er prøvd for å finne en for arbeiderne tilfredsstillende løsning, er ofte åpen konflikt nødvendig for å presse arbeidsgiverne til å godta krava.» (Røde Fane 6, 1974, side 27—28)

d) Manifestet har et feilaktig syn på den moderne revisjonismen. De er ikke borgerskapets agenter i arbeiderbevegelsen som må bekjempes for at dagskampen, kampen mot imperialismen og kampen for sosialismen skal bringes fram til seier. I stedet gjør manifestet seg til talsmann for ideen om at SV ikke kan lede kampen, og at de vakler hit og dit:

« ... I klassekampen i 70-åras Norge er det bare AKP som har evnet å gi ei riktig linje for ei lang rekke kampfelter. Mens DNA har spilt hovedfiendens rolle, SV har vaklet hit og dit og ulike trotskistiske inspirerte smågrupper har prata allment tullprat har AKP satt fingeren på de oppgavene som må løses og bidratt til å løse dem. Dette er noe ikke minst streikende arbeidere har merket.» (samme sted, side 51)

e) På samme vis reises det heller ingen kamp mot arbeideraristokratiets innflytelse i arbeiderbevegelsen, og innen partiets egne rekker. Arbeideraristokratiet blir i praksis begrenset til det aller øverste sjiktet innen LO (side 4), og

forslaget har en feilaktig innfallsvinkel til diskusjonen om lønna tillitsmenn. Blant annet heter det: «Innen LO er det etter hvert skapt et system av hundrevis av fastlønnede tillitsmenn og funksjonærer. Mange av disse gjør en bra jobb i medlemmenes interesser. Lønna deres varierer ikke vesentlig fra gjennomsnittet og arbeidsdagene blant medlemmene kan ofte langt overstige arbeidervernlovens bestemmelser.» (side 5)

Seinere gjentas den samme argumentasjonen:

«Det er på en rekke felter en fordel med fastlønna tillitsmenn og mange avdelinger og klubber lider under savnet av en slik tillitsmann.»

Sjøl om det også vises til at mange tillitsmenn har latt seg kjøpe opp, og at funksjonærstaben i LO må reduseres drastisk — så representerer sitatene ovenfor et knefall for arbeideraristokratiet. Manifestet som helhet er skrevet under sterk påvirkning av arbeideraristokratiet, og representerer dette sjiktets interesser.

DET NYE FORSLAGET — ET KOMMUNISTISK FORSLAG MED EN DEL FEIL

Hvordan stiller det nye forslaget seg til de spørsmålene som er trukket fram ovenfor? Tar det riktig standpunkt til de spørsmålene hvor det forrige tok feil? Skaper det klarhet i de sakene hvor det forrige forslaget spredte kunstig tåke?

I all hovedsak mener jeg det må svares *ja* på begge disse to spørsmålene. Både de legalistiske og økonomistiske ideene på arbeiderklassens kamp blir aktivt bekjempa — og manifestet avgrenser seg klart fra opportunisten i alle dens avskygninger. Også de moderne revisjonistiske lederne blir helt riktig stempla som reaksjonære. Videre går manifestet mot lønna tillitsmenn betalt av bedriften, og det heter at: «Overalt vil AKP(m-l) ta ini-

tativet til en kamp mot alle former for økonomiske og sosiale privilegier for tillitsmenn.»

Derfor er det riktig å konkludere med at dette er et kommunistisk forslag til faglig manifest. Et manifest som kan bli et enda skarpere redskap i arbeiderklassens kamp dersom en luker vekk en del feil og mangler. Derfor oppfordrer jeg leserne til å delta i diskusjonsbevegelsen om det faglige manifestet, slik at det kan bli det redskapet vi trenger. Ta opp uklarheter, ting som mangler og reis innvendinger mot de forskjellige avsnittene!

Her vil jeg bare diskutere en sak, arbeideraristokratiet og dets grunnlag. Men det finnes heilt sikkert en rekke andre spørsmål som kunne blitt reist på tilsvarende måte. For eksempel kampen mot de imperialistiske supermaktene og faren for verdenskrig. Er krigsfaren dempet ned i forslaget til faglig manifest? Representerer forslaget en skikkelig analyse og politikk for kvinnene og ungdommen? Er forholdet mellom arbeiderklassen og bøndene trukket opp på en riktig måte og gitt tilstrekkelig plass? Er det riktig det som står i forslaget om forholdet mellom partiet og fagbevegelsen?

Og slik kan en fortsette å sette spørsmålstegn ved formuleringene i manifestet og ved det politiske innholdet i de enkelte avsnittene. Nå er det ikke slik at det først og fremst er i de spørsmålene som jeg har trukket fram ovenfor at en finner uklarheter og politiske feil, det kan finnes mange flere, og avsnittene kan til og med være dekkende både når det gjelder det politiske innholdet og de konkrete formuleringene. Hovedhensikten er å vise hvordan spørsmålene kan og bør stilles når manifestet skal diskuteres, og at det er viktig å gå grundig til verks — det vil si: stille spørsmål ved formuleringer som ved første øyekast kan se tilforlatelige ut. For bak uklare og klossete formuleringer

kan det skjule seg politiske feil som må avsløres og kritiseres.

ARBEIDERARISTOKRATIET OG DETS SOSIALE BASIS

Lenin peker på at arbeideraristokratiet er den viktigste sosiale støtten til borgerskapet, følgende sitat er hentet fra forordet til «Imperialismen»:

«Dette laget av borgerliggjorte arbeidere, eller «aristokrati», som er helt filisteraktig i sin livsstil, i størrelsen på lønna deres og i hele sin verdensanskuelse, er den viktigste støtten for den Andre Internasjonale, og i våre dager, den viktigste *sosiale* (ikke militære) *støtten til borgerskapet*. For de er de virkelige *agentene for borgerskapet i arbeiderklassens* bevegelse, arbeiderlønntantene til kapitalistklassen,»

Videre slår Lenin fast at det er de imperialistiske superprofittene som har gjort det mulig å kjøpe opp dette «aristokratiet»:

«Borgerskapet i ei imperialistisk «stor»-makt *kan nytte økonomiske middel* til å mute (bestikke) dei øvste laga av arbeidarane «sine» ved å bruke eit hundre millionar francs eller noko slikt om året på det, for *superprofittane* det får går truleg opp i eit tusen millionar.»

I Prinsippprogrammet til AKP(m-l), s. 75—76, er dette nedfelt på følgende måte:

«Arbeidararistokratiet

Imperialismen har gjort det økonomisk mogeleg for borgarskapet å muta eit tunt sjikt av arbeidarklassen frå den imperialistiske superprofitten. Dette laget av borgarleggjorde arbeidarar er i våre dagar den viktigaste *sosiale* støtta for borgarskapet. Arbeidararistokratiet er korrumpert av imperialismen og utgjør ei politisk avdeling av borgarskapet.»

«Partiet sin politikk må vera å isolera arbeidararistokratiet frå dei breie massane av arbeidarklassen. Partiet må oppmuntra arbeidarklassen til ein innbiten og kvass strid mot dette sjiktet av overløparar til borgarskapet sitt læger. Partiet må sjølv hindra at det utviklar seg eit arbeidararistokrati i egne rekjer og jamvel kjempa mot påverknaden frå det, som partiet alltid vil vera utsett for.»

La oss sammenlikne Lenins uttalelser og sitatet fra prinsippprogrammet med formuleringene i forslaget til faglig manifest. Etter mi mening finner en forskjeller, og det er ikke bare tale om språklige

ulikheter:

«Det sosiale grunnlaget som de borgerlige arbeiderpartiene i Norge, DNA, SV og «NKP» bygger på er arbeideraristokratiet. Dette laget av borgerliggjorte arbeidere, faglige byråkrater, «kooperativ»-pamper og liknende «arbeider»-ledere er korrumpert av imperialismen og utgjør ei politisk avdeling av borgerskapet. Særlig utvikla er dette arbeideraristokratiet i fagbevegelsen, der toppen i det gjennom åra har utvikla seg til ei egen gruppe av byråratkapitalister med toppposisjoner både i statsmonopolene og LOs egne kapitalistiske konserner.»

— For det første sier manifestet ikke klart og tydelig at det er den imperialistiske superprofitten som har gjort det mulig for imperialismen å bestikke et tynt sjikt innafor arbeiderklassen. Forslaget sier riktignok at dette sjiktet er «korrumpert av imperialismen», med det *materielle grunnlaget* for bestikkelsen er falt bort. Dette åpner for feilaktige synspunkter på hvem som tilhører arbeideraristokratiet, for eksempel at de *subjektive* holdningene er kriteriet, eller *klassestandpunktet*. Begge disse ideene står i motsetning til Lenin og til AKP(m-l)s prinsippprogram som slår fast at det er *objektive* kriterier som må legges til grunn. Forslaget til faglig manifest avgrensar seg ikke overfor feilaktige ideer når det gjelder dette spørsmålet, og tar ikke standpunkt til spørsmålet om objektive eller subjektive kriterier.

— For det andre gjør forslaget etter mi meining den samme feilen som det forrige forslaget og setter arbeideraristokratiet i for sterk grad identisk med de(n) absolutte toppen(e) innen «arbeiderbevegelsen». Jamnfør siste setning i sitatet ovenfor hvor det henvises til «en egen gruppe byråratkapitalister» når en skal vise at arbeideraristokratiet er spesielt ut-

viklet innen fagbevegelsen.

— For det tredje har forslaget til faglig manifest ikke klare uttalelser om kampen mot arbeideraristokratiet innen egne rekker. I alle fall ikke dersom en sammenlikner med partiets prinsippprogram hvor det heter klart og tydelig: «Partiet må sjølv hindra at det utvikler seg eit arbeideraristokrati i egne rekkjer og jamvel kjempe mot påverknaden frå det, som partiet alltid vil vera utsett frå.» Sjølv om det finnes formuleringer i avsnittet om lønna tillitsmenn om kampen mot privilegier, så blir ikke denne advarselen gjentatt i avsnittet om arbeideraristokratiet. Som en konsekvens av at en ikke tar stilling til om arbeideraristokratiet skal bestemmes utfra subjektive eller objektive kriterier, ender en opp med å behandle lønna tillitsmenn og kampen mot privilegier atskilt fra diskusjonen om arbeideraristokratiet. Også det må vel være feilaktig?

KONKLUSJON

Holdninga til arbeideraristokratiet og dets grunnlag er uklar og unnfallende og må skjerpes. Forslaget tar ikke standpunkt til den viktigste motsigelsen i spørsmålet, objektive kriterier eller politiske holdninger og klassestandpunktet.

Mens det tidligere forslaget var klart revisjonistisk, og gjorde arbeideraristokratiets interesser til sine egne, uttrykker det nye forslaget etter mi meining et «sentrisk syn» på arbeideraristokratiet, og viser at det fremdeles er under dets påvirkning.

K.V.

Oktober

Årets store roman

Jon Michelet
ORIONS BELTE

Bare
kr 42,-
hft.

NÅ: 10.000!

*En roman
fra Svalbard*

Forfatteren av «Jernkorset»
med spenningsroman fra
Svalbard ...

450 sider

FORLAGET OKTOBER

RØDE FANE

Distribusjon:

Boks 2046

Grunerløkka,

Oslo 5

Postgiro 2 20 84 78

Nå kommer:
Verker i utvalg av
Mao Tsetung i 6 bind

**Gå til Oktoberbokhandlere
og tegn abonnement!**

Eller skriv til Forlaget Oktober A/S,
Boks 6875 St.Olavs plass, Oslo 1